

Izhaja v Trstu
vsako soboto opoldne.
Kopirajo se ne vračajo. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.
Uredništvo in upravnništvo
ul. del Lavatoio
št. 1, I.
TELEFON 18-67.

NARODNI DELAVEC

Posamezne štev. se
prodajajo po 6 vin.
Inserati se računajo
na milimetre v širini
ne kolone, in
sicer po 8 vin. za
vsaki mm. Za več
nego 10kratno obja-
vo pa po dogovoru.
Naročnina za celo
leto K 4.—; za pol
leta in za četrt leta
razmerno.

Glasi „Narodne delavske organizacije“ v Trstu.

Uslužbenci c. k. javnih skladišč
(proste luke).

Vabimo V s, da se v velikem
številu udeležite

SHODA

ki se bo vršil

Jutri, v nedeljo, 24. oktobra

ob 10. uri predpoludne

v dvorani „Nar. del. organ.“

ul. Lavatoio štev. 1. I. nad.

DNEVNI RED:

Zahteve uslužb. c. kr. javnih skladišč.

Ker stojimo pred važno odločitvijo,
je dolžnost Vaša, da se vsi udeležite tega
shoda.

TRST, dne 23. oktobra 1909.

Odbor N. D. O.

18. VIII. 1907 — 10. X. 1909.

To razdobje časa nam predstavlja do
sedanje življenje N. D. O. 18. avgusta 1907.
se je slovesno ustanovila N. D. O. Na dan
pred ustanovitvijo je bilo čitati v nekem
časopisu: „Jutri stopa v življenje plod
težkega, požrtvovalnega in nesebičnega dela.
In to delo, iz naroda za narod, naj rodi
bogatega sadu, naj nam ohrani krepko na-
rodno in gospodarsveno zdravo delavstvo!“

To bi morale biti želje vseh pravih
Slovencev in Jugoslovancev. Temu rojstve-
nemu voščilu so sledile razne krstne če-
stike drugih več ali manj iskrenih botrov.
N. D. O. je med tem počasi rastla.

Prvi dnevi niso sicer bili vedno po-
dravljeni od žarkov spomladnega solca.
Novorojenče je moralo prestati marsikatero
otročjo bolezen. Nasprotniki, kateri so mu
se predno je zagledalo luč sveta, preroko-
vali smrt v šestih mesecih, so napinjali
vse moči da bi je strli. Toda narava je
bila močnejša od zlobne ljudske volje. N.
D. O. je premagala vse naravne in umetne
zapreke in postavila na laž vsa proroko-
vanja nepoklicanih prorokov. N. D. O. je
preživela burna mezdna strokovna gibanja
1907. leta, je doživela dne 1. novembra
1908. leta svoj I. in dne 10. oktobra t. l.
svoj II. redni občni zbor. Če je že na
prvem rednem občnem zboru društveni
tajnik mogel s ponosom konstatovati, da je
N. D. O. tekom enega leta prepričala in
dokazala potrebnost svoje ustanovitve, mo-
remo danes, brez pretiranja in bahanja
izreči, da je N. D. O. na koncu drugega

PODLISTEK.

Martin Papež.

Črtica Iv. Z—c.

Saj veš, kako dolgo se že poznavam,
koliko prijetnih dni sva preživela, ko sva
bila mlada in vesela. Nikar ne misli, da
sem bil kak babjek takorekoč — med de-
kleti sem res preživel marsikaj prijeten
hipoc, a po svoji naivni neumnosti tudi
mного sitnosti.

Danes se sramujem vsega tega, prav-
zaprav pa me bolj boli vendarle spomin
na različne slabe tovariše iz tistih srečnih
dni.

Z Martinom Papežem sva skupaj slu-
žila v enem in istem kraju. Za javnost in
ljudi se nisem mnogo brigal. Živel sem
sam zase in sem bil vesel miru in pokoj-
nega življenja.

upravnega leta dokazala, da je tako trda
skala, da lahko klubuje vsem viharjem.

V minulih dneh se je tedaj vršil drugi
redni občni zbor. Tajnikovo poročilo je
zelo poučno a nič manj blagajnikovo. Iz
obeh poročil je lahko posneti, ne samo
kar je N. D. O. storila in kar bi bila
lahko storila, da so razmere drugačne,
ampak tudi kar se bode moralo storiti.
Saj namen letnih poročil ne obstaja samo
v tem, da podajajo članom in javnosti
nekak pregled o dotedanjem delovanju. Letna
poročila imajo tudi svojo poučno stran.
Ista morajo na podlagi suhih dejstev
društvene zgodovine, vsaj v približnih po-
tezah kazati smer nadaljnjega razvoja. Ana-
lizirajmo tedaj kostur N. D. O. ter primer-
jajmo vspeh te analize z dejanskimi vspehi
praktičnega življenja!

Kaj je prav za prav N. D. O? Ali je
ista morda le nekako filantropično na prin-
cipu vzajemne pomoči postavljeno društvo,
ali pa morda kakšno navadno izobraževalno
in podporno društvo? Ne. N. D. O. je eno
in drugo, ona je pa ob enem veliko več.
To je jasno izraženo v statutarnih pravilih,
pri vsem tem da so ista potrebna radi-
kalne prenosne. Treba le predočiti si
določbe §§ 3, 4. Glasom § 3 ima N. D. O.
namen:

a) organizirati narodno delavstvo vseh
strok brez razlike;

b) varovati pravice delavcev in ščititi
njih moralne in materialne, tako posa-
mezne (individualne) kakor skupne (kolek-
tivne) interese v vsaki meri privatnega in
javnega življenja; in sicer v javnem življe-
nju tako v razmerju nasproti državi, kakor
v razmerju nasproti deželi in občinski
upravi;

c) ohraniti narodu gospodarsko in du-
ševno krepke delavce in s tem delavstvo
sploh.

V teh besedah je izražen značaj N.
D. O. a ob enem njena operacijska po-
dlaga. Iz odstavka (a) je razvidno, da N.
D. O. stremi po dosledno, do skrajnih
konsekvenc izvedenem sindakatu. Podlaga
delovanja N. D. O. v smeri gospodarsko
meznih pridobitev je stroga ločitev po
strokah in poklicih.

Iz odstavka (b) § 3 nam odsevajo
naloge N. D. O. v smeri socialne previd-
nosti (podporni zakladi za slučaj bolezni,
smrti, brezposelnosti) s čemer naj se pre-
ventivno obrani delavstvo raznih viharjev
— prouzročenih po negotovosti in nevar-
nosti današnjega gospodarskega reda; v
smeri uravnave in olajšanja ponudbe dela
(posredovalnice dela, službe), in slednjič
v smeri zastopanja delavskih bodisi posamez-
nih bodisi skupnih zahtev, tedaj v smeri
agresivnega uveljavljanja opravičenih zahtev
dela nasproti kapitalu.

Že s tem je pač markantno dovolj po-
vedano, kam hoče N. D. O. Zastopati

Martin Papež je bil bolj podjeten,
pravzaprav drzen in nesramen. Misli je,
da se bodo vsi v prahu valjali predd njim.

Pa se je hudo motil.

Sam o sebi je sodil, da je ni ženske,
ki bi se mu mogla upirati. Njegov nastop
vsa njegova zunanost sta za ženske neodol-
ljiv dokaz, da si more in sme upati mar-
sičesa.

Tovariši smo se mu seveda smejali,
a marsikdo si je mislil, da je mož holan
ali pa vsaj neizmerno nadut in domišljav.

Martin Papež je začel laziti za neko
deklico in morda bi bil imel ves njegov
manever celo vspeh, saj dekleta so včasih
dovolj neuma, da se obesijo na vrat prvemu
pustolovu, ki jih zna mamiti s publicimi
frazami in praznimi obljubami. Ali njeni
bratje so bili čuli o Martinu Papežu mar-
sikaj lepega in seveda niso mogli trpeti,
da bi tak človek gazil čast njihove sestre.

Ko so bili še izvedeli, da so v nekem
sosednjem kraju Martinačka oklofutali in
osramotili radi grdega njegovega jezika,
so bratje sklenili.

z oljki no vojo ali z mečem v roki, go-
spodarska in kulturna stremjenja (čital-
nice, knjižnice, časopisi, predavanja, shodi
itd.) svojih delavcev, to je „raison d'être“
N. D. O.

Ampak, takoj po odstavku b) § 3.ega
sledí odstavek c): N. D. O. hoče namreč
ohraniti slovenskemu oziroma hrvaškemu
narodu gospodarsveno in duševno zdravo
delavstvo. S tem poudarja N. D. O., da
veruje v svetinjo narodnosti kot take, da
se zaveda socialne važnosti narodne celo-
kupnosti za napredek delavstva. N. D. O.
noče in ne more pozabiti, da je delavstvo
razven kmečkega stanu del in sicer pogla-
viten del slovenskega naroda, podlaga „pi-
ramide“, kakor se je svojedobno izrazil
neki tržaški rodoljub, naklonjen našemu
delavstvu. N. D. O. veruje ne da bi se
bala protidokazov, v dejstvo, da je v ok-
virju „naroda“ prostora dovolj za vse go-
spodarske težnje, ne da bi bilo potrebno
žrtvovati evoluciji gospodarskih idaj in pri-
dobitev skrbno nego naroda, in narodnih
idealov. N. D. O. si ne zatika oči v pe-
sek in vè, da je narodni šovinizem nevaren
pojav, ki gotovo škodljivo upliva na nara-
ven razvoj družbe. Za to pa tudi obreja
N. D. O. vsak šovinizem. Čista domovinska
ljubezen in varovanje narodne individual-
nosti se pa razlikuje od šovinizma ravno
tako, kakor zdrava in normalna ljubezen
od žalostnih in srditih napadov erotične
manije, perverzne ljubezni.

Odgovorimo tedaj na vprašanje! „Kaj
je prav za prav N. D. O? Odgovor je pri-
prost. N. D. O. nam predstavlja začetek
delavske zbornice, en menature, ka-
tore se v teku razvoja povzpne do prave
pravcate delavske zbornice. V N.
D. O. najdemo večalimanj izražene vse
one karakteristične elemente, kateri odli-
kujejo delavsko zbornico. Menda smo do-
volj jasni. A da nas bodo tudi vsi razu-
meli, doprinesemo v prihodnji številki vse
potrebne dokaze na podlagi vstanovnih
pravil N. D. O. iz leta 1907.

Včerašnji II. redni občni zbor N. D. O.

nadaljevanje tega obč. zbora ostane dolgo v
spominu vsakemu, ki se ga je odeležil.
Oracije, ki so se prirejale dosedanjemu in
novoizvoljenemu voditelju tov. dr. J. Mandić
so bile ne samo ginjlive, ampak tudi ne-
nadne. Ko se je tov. dr. J. Mandić poja-
vil na oderu so padale na oder — cvetlice.
Ves večer aplavzi niso hoteli nehati. Kratko
odmerjeni nam prostor nam ne dopušča,
da bi se danes podrobneje bavili s tem
občnim zborom. Za to se o prihodnji šte-
vilki povemo k istemu. Hočemo le ome-
niti da se je vse glaoko in v največjem
medsebojnem zaupanju izvršilo, da so vsi

„Gospod Martin Papež, česa še do-
znate?“ so ga prišli.

„Jaz?! Kako mislite saj niti
ne slutim“ se jih je ustrašil.

„Povemo Vam, da bi storili prav, če
bi hoteli brzdati svoj jezik — drugače bi
morali z Vami postopati kakor zaslužite.“

In so ga pustili osramočenega in
razkrinkanega.

Toda Martin Papež ni obupal: kar
drugam se je zaletel. Znal je nekaj cigu-
liti na gosli in je ustanovil godbeni kvar-
tet, da bi se rehabilitiral. Godel je za-
žive in mrtve, vse nacionalne pesmi je
precigulil, ali popraviti ni mogel, kar je
bil zagrešil.

Nam, njegovim rojakom, je bilo to
kaj neprijetno, ker smo radi njega morali
tudi mi čutiti srepi pogled prebivalstva na
sebi.

Zato smo se ga začeli ogibati tudi mi.
In je zabredel.

Izvohal je nekje v bližini dekle, ki mu
je bilo pogodu, a tudi on navsezadnje njej.

odborniki bili enoglasno per acclamationem
izvoljeni in da je na odločno in enoglasno
željo delavstva zopet — sicer začasno —
sprejel predsedstvo — tov. dr. J. Mandić.
Pri tej priliki je tov. dr. J. Mandić imel
govor največjega pomena, kateremu bodemo
o prihodnji številki posvetili več prostora.
Dalje se je govoril tudi tov. Hochmüller
med splošnim odobravanjem, in tov. Godnig,
Bufon Ivan, Ablauf, Krizmančič, Skalak,
Bonifačič. Shodu je predsedoval tov. Josip
Mladovan.

TOVARIŠI!

Vpišite se v konsumne za-
druge v ulici Miramar št. 9.
in ulici Bosco št. 17.

Zveza jugoslov. železničarjev.

Napočil je dan, ko združeni v „Zvezi
jugoslovanskih železničarjev stopamo slo-
venski železničarji v javnost. 24. oktober
bo zapisan v zgodovini jugoslovanskih že-
lezničarjev kot začetek nove ere. D lgo
sic r je trajalo, predno smo prišli do spo-
znanja, da nam je treba postaviti se na
lastne noge in nastopiti nasproti našim
predstojnim oblastim samostojna strokovna
organizacija; dolgo in mnogo so nas tla-
čili in zapostavljali, dolgo smo prenašali
nadvlado tujcev in zatiranje slovenskih že-
lezničarjev. A prišli smo vendar do raz-
pوتا in sklepa, da je mogoče temu od-
pomoči po močni in resni strokovni zvezi
nas, jugoslovanskih železničarjev.

Dobro smo prevdarili korak za usta-
novitev „Zveze jugoslovanskih železničarjev“. Bili smo uverjeni, da naš ukrep ni nika-
kor zloraba naše narodne zavednosti, ampak
le posledica našega težkega položaja. Ni
nas podžigal strankarski nagib na usta-
novitev Z. J. Ž., ampak opravičeno ogor-
čenje nad ravnanjem s slovenskim železni-
čarjem po železniški upravi, katera daje
prednost tujcem, Nemcem, ki se mastijo
z najboljšimi viškimi službami dočim mora
biti slovenski železničar zadovoljen, da sme
zvesto in pridno opravljati svojo službo
za kako drobtinico.

Akoravno zavedajoči se velike odgo-
vornosti stopamo v javnost z „Zvezo jugo-
slovanskih železničarjev“, ker vemo, da
bodo vsi železničarji slovenski in sploh ju-
goslovanski spoznali naš pošten namen in
podpirali nas v našem težkem delu stem,
da pristopijo vsi kakor en mož k „Zvezi
jugoslov. želez.“ Kličemo jim v spomin stari
rek: „V združenju je moč!“ Združeni v
močni armadi, nam ne bo težko boriti se za
pravice in koristi jugoslovanskih železni-
čarjev.

V kratkem so ga njeni stariši prisilili
da jo je moral poročiti. A predno se je
to zgodilo, je imelo s to stvarjo opravka
še njegovo službeno oblastvo, ki ga je
moralo prenesti.

V zakonu se je vedel kakor je živel
prej. S svojo ženo je bil oduren in sirov,
celo pretepal jo je!

Med štirimi stenami si je dovolil še
mного drugih grdobj — zunaj pa se je
kazal najboljšega človeka. Vendar pa ni
mogel nikoli skriti svojega pravega značaja.
Kako bi ga imel kdo rad, kdo bi ga spo-
štoval! Kljub temu, da mu je vsak dosti
očito kazal, kako ga mrzi, ga to ni mo-
tilo. Še bolj je bil drzen. In je dobil
plačilo.

Nekoč je prav grdo sramotil neko
žensko. Njeni ožji sorodniki so ga pozvali
na odgovor. V javnem lokalu so ga prišli
in pred očmi vseh so ga s parjim bič m
zaznamovali.

Saj to je tudi res zaslužil in bo naj-
brže še kaj podobnega doživel.

(Konec.)

Da je to res, pokažite slovenski železničarji stem, da prihitite v ogromnem številu na

ustanovni shod

„Zveze jugoslovanskih železničarjev“

ki se vrši

v nedeljo dne 24. oktobra t. l.

točno ob 3. uri popoldne

v dvorani Kons. društva v Rojanu-Trst.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav, predsednika pripravljalega odbora.
2. Citanje pravil.
3. Volitev odbora.
4. Slučajnosti.

Trst, dne 14. oktobra 1909.

Priljubljeni odbor.

Shod

katerega sta sklicali „Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov“ in „Zveza jugoslovanskih železničarjev“ pretečeni torek dne 19. t. m. v „Sokolovi dvorani“ „Narodnega doma“ v Trstu je bil tako povoljno obiskan, da smo dobili že na tem shodu utis, kako potrebna je bila ustanovitev teh dveh društev. Bilo nas je na tem shodu do 300 železničarjev, ki smo vsi z zanimanjem sledili stvarnim razpravam posameznih govornikov. Predsednik shoda, adunkt Škof je pozdravil navzoče, izrazil veselje nad krasno udeležbo. Na to se je prešlo k prvi točki dnevnega reda: „Vozne ugodnosti“. G. Škof je pojasnil nameravane utesnitve starih že dolgo veljavnih pravic do proste vožnje aktivnim uradnikom in uslužbencem, ter njih družinam. Odločen odpor od strani železničarjev je dal žel. ministerstvu povod, da je opustil to namero. In res. Dne 17. t. m. je dunajski časopis „Zeit“ objavil tozadevni preklic želez. ministerstva z opombo, da sploh ni nameravalo skrajšati vozne ugodnosti.

Na to je predsednik shoda podelil besedo našemu tovarišu Hochmüller, ki je razpravljal o drugi točki dnevnega reda: „Zvišanje stanarine za Trst“.

K deželnozborskim volitvam na Goriškem.

(Dopis.)

Izid deželnozborskih volitev na Goriškem v splošni skupini je prinesel bridko razočaranje za vse protiklerikalne elemente. Volitve sicer nikakor niso dokazale, da je večina ljudstva v klerikalnem taboru, nego baš nasprotno: dokazale so volitve v splošni skupini, da je večina ljudstva na Goriškem v protiklerikalnem taboru. Da so pa klerikalci kljub temu zmagali, se imajo zahvaliti svoji izborni organizaciji na eni ter apatiji protiklerikalnih volilcev na drugi strani. Klerikalci imajo svojo naravno organizacijo imajo na razpolago cerkev, propovednico in spovednico. Kjer je potreba, kličejo na pomoč Boga in vruga, pekel in nebesa. A takrat, ko že vse nič več ne pomaga, hličejo celo mrtveca na pomoč. Vsa ta sredstva, katera imajo na razpolago edino le klerikalci, so jim pripomogla tudi na Goriškem do zmage. Vendar oni nimajo kljub temu prav nikakega povoda, da bi se veselili svoje zmage. Zmagali so sicer, a število njihovih glasov pri vsem tem pri letošnjih ožjih volitvah ni doseglo lanskega števila. Iz tega sledi, da klerikalna ideja na Goriškem nikakor ni napredovala. Ob enem pa dokazujejo te volitve, da je taktika, katero so dosedaj zavzemali agrarci in naprednjaki, popolnoma zgrešena. Sedanje deželnozborske volitve na Goriškem so dokazale, da z dosedanjim politiko protiklerikalnih strank ne pojde naprej. Povdarjali smo že, da imajo klerikalci na razpolago svojo naravno organizacijo in vsa sredstva, s katerimi morejo uplivati na priprosto ljudstvo. Pri vsem tem pa so klerikalci pokazali, da imajo veliko smisla tudi za dejanske potrebe ljudstva. Osnovali so nešteto malih posojilnic, izobraževalnih društev itd. z eno besedo rečeno: Prepregli so celo deželo s svojo organizacijo, gospodarsko in politično. Priznavamo, v deželi je lepo število bralnih in izobraževalnih društev, ki niso v klerikalnih rokah. A za vsa ta društva je izšla inicijativa iz ljudstva samega, od zdolaj gori. Razlika med klerikalnim gibanjem na Goriškem je ta, da prihaja vsa inicijativa pri klerikalcih od zgoraj dol, dočim prihaja pri protiklerikalcih od zdolaj gori. Mej tem ko so snovali klerikalci eno posojilnico za drugo, so se omejevali naprednjaki na to, da so pisali v „Soči“

proti snovanju posojilnic; a isti „Kmečki glas“ se je izrekel proti malim posojilnicam. Dočim agrarci za pravo niti sami ne vedo, kaj hočejo, se je celo d-elo naprednjakov omejevalo na to, da so pisali v „Soči“ fulminantne članke proti klerikalcem in da so objavljali razne pikantnosti iz farovžev. Na Kranjskem je ta politika popolnoma falirala; istotako tudi na Štajerskem. Na vrsti je Goriška.

Okolnost pa, da so kljub tako vzorni organizaciji in tako intenzivnemu delu na klerikalni strani ter popolni disorganizaciji in brezbriznosti na protivni strani, vseeno le z veliko težavo zmagali klerikalci, dokazuje, da na Goriškem niso niti od daleč tako ugodna tla za klerikalizem kakor na Kranjskem in Štajerskem. A treba delati. S samo negacijo in zabavljanjem ne pojde naprej. Poraz, katerega so doživeli protiklerikalni elementi na Goriškem, naj bi jim bil opomin ob enajsti uri, da po tej poti ne gre in ne pojde naprej. Ljudstvo ne potrebuje le fraz o klerikalizmu in klerikalnem zmagu, marveč dela in sicer intenzivnega dela. V ljudstvu na Goriškem veje zdrav duh. A ta duh treba osvežiti, treba pomladiti, treba mu navdahniti novih sil s pomočjo inicijative, ki naj bi prišla od zgoraj dol!

Politični pregled.

Avstrija.

Državni zbor se je tedaj sestel. In zdaj se bo začelo. Krmariji državnega čolnika bi se radi trudili, da bi se umaknili viharjem, ki jim grozijo. Pa menda ne bo šlo. Nemci so postali še objestnejši — zanikujejo kratkoma vse, kar ni nemškega in si usurpirajo vse zase. Slovani, posebno Čehi, jim pa hočejo izbiti te muhe iz glave. Vse kaže tako, da mešetariji ne bodo zaslužili likofa. Kar začelo se bo in vseprek bodo letete batine. Važni državni posli bodo morali med tem počivati — in domovina bo rešena, ko bodo poslali poslanca domu vsled nemške nasilnosti, kateri se Slovani ne bomo udali, pa je.

Ogrska.

Ogrski državniki se mudijo v avdijencah pri cesarju na Dunaju, da bi odpravili krizo. Trdi so ti Madžarji. Ne odnehajo pa ne odnehajo. O splošni volilni reformi nočejo ničesar slišati, a cesar jo hoče; zahtevajo samostojno banko in samovlado stranke neodvisnosti, to pa je trd oreh, po katerem si bodo najbrže polomili zobe, če ne bodo navsezadnje morda resle izsilili kakih koncesij. Mogoče je vse, kakor nam kažejo vojaške koncesije, ki so jih dobili pred par leti.

Finska

ne bo dajala Rusiji vojakov, dokler ne uredijo vojaškega vprašanja za Finsko. Do tedaj ima plačevati letne odškodnine 10 mil. finskih mark.

Rusija

si hoče najeti 600 mil. rubljev posojila za utrditev luk in trdnjav.

Ruski listi so začeli ropotati proti tistim, ki živijo v ruski Aziji, ker menda podpirajo japonsko vohunstvo. — Zadnji čas je bil, da so Rusi spoznali, kako sramotno je za veliko Rusijo dejstvo, da sam nemški cesar osebno podpira germanizem na Ruskem in zahteva varstva za tam živče Nemce, doma pa zatira Slované in bi jih rad kar uničil.

Makedonija.

Arnavti so se uprli in ropajo pa požigajo po tej krasni deželi kakor znajo le Arnavti. Turška vlada je poslala nad nje vojske, ki jim pa niso bili kos. V Carigradu so sklenili, da pošljejo nad upornike še topničarje.

N. Turškem

so dobili nov zakon proti neturškim narodnostim. V vladnih krogih niso s tem nič kaj zadovoljni, ker slutijo, da bo ta zakon državi več škodoval nego koristil.

DOMAČE VESTI.

Jutri stopa tedaj v življenje „Zveza jugoslovanskih železničarjev“ v Rojanu, ob 3. uri popoldne se bode izrekla krlata beseda: stavba je dovršena! Veliko je bilo delo, predno se je prišlo do tega. Danes šteje „Zveza“ že več sto članov. Živela tedaj „Zveza jugoslovanskih železničarjev“, naša soboriteljica za pravice slovenskega delavstva.

Gibanje uslužbencev c. kr. javnih skladišč, je v polnem teku. Tekom pretečenega tedna so se vršili razni zaupni

sestanki v prostorih N. D. O. Pripravljena je že spomenica, katera se bode prav v kratkem predložila na pristojnem mestu. Jutri se snidejo vsi slovenski uslužbenci c. kr. javnih skladišč na shod, o katerem govorimo na drugem mestu. V interesu vseh prizadetih delavcev je, da pridejo v velikem številu na ta shod, kjer jim bode akcijski odbor poročal o dosedanjih korakih.

V Lloydovem arsenalu se je zgodilo pred kratkim nekaj značilnega. Neki delavec bi imel izgotoviti gotovo delo, ki mu ga je naložil poddelovodja. A delavec je videl, da je to sama sekatura in nagajivost poddelovodjeva in je pripomnil, da bi tega dela ne mogel izvršiti sam v gotovem času.

Nato so delavca kot upornika odpustili. Vsi drugi so se hoteli pa upreti, kar pa ni šlo. Oni delavec je bil namreč soc. demokrat, in njegovi somišljeniki in tovariši so hoteli začeti stavko, mal štrajk, kar sami, brez naših tovarišev. Seveda se jim je to ponesrečilo.

Privoščili so si le omega dolovodjo in so ga pošteno pretepli. Čuli smo, da depucacija soc. demokratov ni ničesar opravila pri Lloydovem ravnateljstvu, ki misli odpustiti menda še več delavcev.

Kaj bo? Delavci složni bi morali biti in brez-strankarskih koristi in ozirov zastopati svoje stanovske, skupne interese!

Mi in oni. Spominjamo se še dobro, kako zasmehovalno je „Železničar“, glasilo sodruga Kopača in bivšega sodruga dr. Solarja, pisal o naši železničarski organizaciji. V svoji prenapeti fantaziji, je videl „Železničar“ na vsakem našem železničarjem namenjenem shodu, k večjem 5 do 6 železničarjev. Vsi drugi zborovalci so po mnenju „Železničarja“ bili sami težaki, krojači in čevljari. In glej! Mej tem časom so si naši železničarji ustanovili svojo „Zvezo jugoslovanskih železničarjev“ in priredili pretečeni torek železničarski shod v „Sokolovi“ dvorani. Nekaj dni poprej so pa socijalni demokratje priredili shod z istim dnevnim redom. Konstatiramo le to: dočim je na našem shodu bilo čez 300 železničarjev in od teh vsaj 250 uslužbencev železnice je na shodu sodruga Kopača pristopilo celih 6 železničarjev, katrim je predavalo 6 poročevalcev. Sic transit gloria mundi!

„Rdeči prapor“. noč zvest zaveznih, kateri se v vsaki številki spominja N. D. O. in s tem iste nehoti dela brezplačno reklamo (za kar mu tem potom izrekamo zatvalo) je smatral potrebnim zagnati se siet na N. D. O. radi gibanja v prosti luki. Seveda bi bil tepec, ki bi pričakoval od „Rdečega prapora“ kaj novih argumentov. „Krumirji“, stavko lomci, „narodjaška garda“ itd, to so „šlagerji“, katerik se „Rdeči prapor“ ne more še vedno otresti Revček! V Ljubljani imajo dobrega kirurga, dr. J. Šleimer. Ali bi ne bilo dobro, če bi „Rdeči prapor“ poiskal pomoči pri kirurgu. Blaznost ima včasih svoj izvir v organskih nedostatkih. Ali niso tudi pri „Rdečem praporju“ razni, očitni nedostatki vzrok manjše na kateri bolega naš rdeči prijatelj? Blaznost je n. pr. ako „Rdeči prapor“ identificira socijalno-demokratsko stranko s delavstvom a naravnost idiotično ako pravi, da oni ki dela proti socijalni demokratični stranki dela s tem tudi proti delavstvu Gospodje! Mi delamo za naše delavstvo tako dolgo, dokler uživamo zaupanje našega delavstva. Ali s tem škodujemo ali koristimo Vam, to nam je šedcko eno!

Novoizvoljeni odbor N. D. O. ima v sredo, dne 27. t. m. ob 7. uri zvečer Svoje prvo sejo.

Vsi člani raznih odsekov se snidejo na sejo v četrtek dne 28. t. m. ob 7^{1/2} uri zvečer.

Ubog! Nemci! V Gorici hočejo Nemci zidati šulferajnsko šolo. Da bi jih tem manj stala, so prosili ravnateljstvo c. kr. drž. železnic v Trstu, da bi jim dovolilo znižano vozino za dovoz potrebnege stavbenega in vsega potrebnega materiala. V svoji prošnji se sklicujejo na dejstvo, da je to šolo podprlo tudi visoko c. k. železniško ministerstvo s čedno subvencijo K 3000.—

Železniško ravnateljstvo je v veliki zadregi: ustreglo bi tako rado, samo v nobenem predpisu ni še šulferajnska šola omenjena kot taka, ki ima pravico do znižane voznine. Nazadnje bodo je našli izgovor in bodo ubogim Nemcem ustregla!

Südmarkina moška podružnica za Trst razpošilja vabila na shod, ki se vrši 22. t. m. v restavraciji „Eintracht“, kjer hočejo razpravljati o ljudskem štetju za prih. leto. Vabilo naglašja, kako velikega pomena je ljudsko štetje za politično in gospodarsko življenje narodov. Nemci trdijo, da se mora vse združiti, kar leze

in gre pe nemško, ker le tako bodo dokazali, kako močan živelj so ob naši Adriji, kjer zahtevajo zase nemški maudat za državni zbor! Pravijo, da jih ni v Trstu in na Primorskem samo 19.454, tem več najmanj 40.000.

Slovenci, premislimo!

Drugo leto je ljudsko štetje!

Bivši praški župan dr. Srb je odložil svoj mandat.

Slovensko gledališče. V prihodnji številki priobčimo podlister, posvečen dosedanjim vspehom slov. gledališča v tekoči sezoni.

Tovarna „Linoleum“. Delavci tega velikega podjetja so v veliki večini pristopili N. D. O. Ziveli!

Tistemu gospodu „inteligentu“ ki misli, da mora zacviliti v imenu inteligence radi naše splošne opombe, da so boljši krogi. izobraženci, lansko leto premalo zahajali v slov. gledališče — on sam najmanj — ne bomo odgovarjali tako, kakor bi zaslužil. Vprašamo ga samo, če se je tudi zdaj hotel tako blamirati, ko takrat v „Del. Domu“ pred socijalisti, ko se je skušal potezati za višje uradnike in je rabil neke, krasne in krlate besede?

Gospodu „inteligentu“ ki skriva okorne in jecave izbruhe svoje zavisti proti to v arišu in organizaciji, svetujemo prav resno, da naj miruje, sicer mu bomo posvetili, da bo imel dosti. Morda hoče, da ga spomnimo, kako se je silil med socijaliste, ki so ga zapodili iz svoje srede zato, ker so ga spoznali in spregledali? Ali bi morda rad izvedel, odkodaj datira njegovo globoko narodnjaštvo? Še kaj drugega?

Za danes mu povemo samo toliko, da se slov. delavstvo zahvaljuje za takega inteligenta.

Čitateljem našega lista je že večkrat znano, da se je ustanovila lansko leto v Trstu nova trgovina z oblekami, katera se vedno povečuje, ker ima v zalogi res dobro blago pozemnih cenah. — Vsaki, kateri obišče trgovino g. Bohinec C se prepriča, da si tam lahko izbere vsakovrstne obleke za moške, ženske in otroke, različnega kroja najmoderneje narejeno, kakor tudi navadne, trpežne obleke za delo.

Priporočamo vsakemu, da se poslužuje v tej trgovini; opozarjamo še posebej na današjo prilogo in inserat.

Ta tvrdka pa dovoljuje članom N. D. O. poseben popust in tudi društvu našemu se je pokazala naklonjeno, za kar jo še enkrat prav toplo priporočamo.

Izlet v Buzet! V nedeljo dne 31. oktobra priredi „Glasbeno društvo Trst“ izlet v Buzet. Ob 3 uri popoldan se bo vršil v dvorani „Nar. doma“ v Buzetu, veliki koncert. Odhod iz Trsta ob 8⁴⁵ zjutraj; prihod v Trst ob 10¹⁵ zvečer. (Drž. želez.)

Slovensko gledališče. Jutri popoldne ob 5. uri bodo ponavljali velečarabno igro „Pepelko“, ki je dosegla pretečeno nedeljo tako krasen vspeh. Oglej si jo, kdor je še ni videl! Kdor jo je pa videl, si jo ogleda gotovo še enkrat.

Prireditve N. D. O.

Drevi, ob 8. uri zvečer v Škedenju občni zbor krajevne organizacije Škedenj. Kraj: Gospodarsko društvo.

Jutri, nedelja: Ob 10 uri predpopoldne v Rojanu v „Gospodarskem društvu“ shod krajevne organizacije. Dnevni red: Konsumne zadruge članov N. D. O. Ob 10. uri predp. v prostorih N. D. O. shod uslužbencev iz proste luke.

Sreda, dne 27. t. m. I. seja novoizvoljenega odbora.

Četrtek, dne 28. t. m. ob 7 ipol uri zvečer: skupna seja vseh odsekov.

Sobota, dne 30. t. m. ob 8. uri zvečer: shod v Rojanu.

Nocoj, ob 8. uri zvečer se vrši v Škedenju o prostorih „Gospodarskega društva“ občni zbor krajevne organizacije N. D. O. v Škedenju.

Dnevni red:

1. Volitve društvenih organov.
2. Slučajnosti.

Škedenju! Vaša udeležba naj bodi Vas dos ojna

Naše zadruge.

Gostilna N. D. O. se kaj lepo razvija, in je vedno dobro obiskana, kar priča, da se odbor, kakor gostilničarka trdijo, da postrežejo gostom z dobro kuhinjo in pristno vinsko kapljico. In je tudi res. Vina je na izbero, izvrstne teran, vipavec, istrija in dalmatinsko vino opolo. Tudi novi vipavec se dobi. Razum članov gostilne in N. D. O. obiskuje v zadnjem času tudi mnogo drugih gostilno, kateri se zbirajo v prijetni posebni sobci. Dobi se hrano tudi proti tedenskim ali mesečnim

plaćilo po priporočilu znanih gostov. Kdor boče biti postrežen za malo ceno z dobro pijačo in jedili, naj poseti gostilno N. D. O. vogal via Carradori in ul. Ghega, Trst.

V Rojanu priredi jutri lokalna organizacija shod v „Gospodarskem društvu“, ki je naznanjen našim konsumnim zadrugam. Tovariši, Vaša udeležba naj bi bila vredna zadrugne ideje!

V Škedenju bo otvoritev III. skladišča nepreklicljivo na dan 1. novembra t. l. Voditeljem prodajalnice je imenovan domaćin tov. Šuman.

Iz Pule.

Javna skupština. U nedjelju 24. ov. mj. sazvala je N. R. O. skupštinu za 10^h u „Narodnom Domu“. Govoriti će dr. J. Mandić iz Trsta o radničkom pitanju i N. R. O. Interes za skupštinu je velik.

Predavanja u „Narodnoj Radničkoj Organizaciji.“ Kroz ovu zimu odlučila je N. R. O., da priredi više predavanja. Do sada su najavljena ova:

Dr. I. Zucco: Država i obćina. — **Dr. I. Milić:** Uzroci zločinštava osobitim obzirom na hrvatske zemlje. — **Vranković:** Osiguranje radnika u nas i socijalno osiguranje u Njemačkoj.

Još očekujemo odgovor od raznih osoba i izvan Pule na koje se je N. R. O. u tu svrhu obratila.

Radništvo željno očekuje početak ovih predavanja, koja je uporno tražilo.

Osim toga otvoriti će se 1. novembra **analfabetski kurs** te molimo sve koji znadu za koga, koji hezna čitati i pisati, a htio bi naučiti neka ga upute na N. R. O.

Potreba lista. Prestankom „Omni-busa“ ostali smo ovdje bez hrvatskog mjestnog glasila, budući „Naša Sloga“ je određena za čitavu Istru, te se ne može, da bavi posebno puljskim prilikama, osim toga ista izlazi jedan put na sedmicu, a naš svijet je naučan na dnevnu novinu. Potrebu dnevnika se u velike čuti, osobito kad uzmemo u obzir da Talijani i Njemci imaju svoj dnevnik. Tu potrebu čuti osobito radništvo, budući isto nije upućeno na druge hrvatske dnevnike i kao takvo je sada bez glasila i putokaza. Tome bi se moralo nastojati doskočiti i to čim prije.

Predielni sastanci u Šijani i na Monte Serpu. Prošle sedmice obdržavala je „Narodna Radnička Organizacija“ dva sastanka i to u četvrtak večer u Šijani u kolu družbe Sv. Ćirila i Metoda, a u nedjelju na Monte Serpu.

U Šijani budući je svijet bio slabo o tome obaviješten sastanak nije bio posjećen kako bi morao biti i kako bi bio, da je naše radništvo za isti doznalo. Nego baš u tom pogledu sada je nama veoma otvorio drug Vranković, protumačio svrhu sastanka, obrazložio potrebu organizacije i prikazao djelovanje i rad „Narodne Rad-

ničke Organizacije“. Drug Vranković je iznio teško, budući nemamo dnevnog lista putem koga bi radništvo obavješćivali o svim priredjivanjima. Radi tog uzroka u Šijani, gdje ima preko 150 naših članova nije bilo na sastanku nego 42 osobe. Sastanak je rad radništva drugije i uspjeha, koje isto postizava radi čvrstoće organizacije. I mi možemo poboljšati svoje stanje samo udruživanjem.

Pozvao je zato sve da pristupe „N. R. O.“ te je pokazao koristi, koje ista radništvu pruža osobito ustanovom podpornog fonda, koje daje članovima, uz doprinos od 40 para poslije dva mjeseca u slučaju bolesti više od 86 dana jednu krunu na dan za 10 sedmica.

Na upit jednog radoika o konsumnim drug mu je Vranković odgovorio da se to pitanje proučava, nu iztakao poteškoće i predujete bez kojih nije moguć trajan uspjeh. Govorio je još drug Vranković, koji je kazao da su svemu zlu sami radnici krivi, koji se ne brinu za svoje potrebe niti mare za poboljšanje svojeg položaja.

U nedjelju po podne bio je na Monte Serpu izvanredno uspješni sastanak.

Gostiona Zucco bila je natlačena radništva, koje je došlo da prisustvuje sastanku. Sastanak je otvorio drug Vranković, koji je pozdravio sve, koji su se tako mnogobrojni skupili. Govorio je o „Narodnoj Radničkoj Organizaciji“ i o obćinskim stvarima, kazao je da smo došli da njih pozovemo u svoje kolo, i da čujemood njih njihove potrebe, te da ih uputimo kako da im doskoče. Obzirom na obćinske stvari uputio ih je kako moraju tražiti izpunjenje obveza, koje obćina ima spram njih, dok im ona namiče velike dužnosti. Drug Vranković je govorio o izrabljivanju radnika sa strane kapitala. Prikazao je osobito kako radište neizravni porezi. Pozvao ih je sve, da se organiziraju, jer im u tome samo leži uvjet napretka.

Iza kako su neki spomenuli razne potrebe drug Vasilje govorio o porezu na vino i na najamninu, bio je zaključen taj uspješni sastanak.

„N. R. O.“ će nastaviti ovim predielnim sastancima, te će buduće sedmice obdržavati u utorak 26. ov. mj. sastanak u četvrtak 28. na **Kastanjeru**. Drugi sastanci biti će u svoje doba javljeni.

Radno vrijeme kod c. i. k. pomorskog kopno vodogradjevnog ureda u Puli. Uz arsenal najviše radnika zapošljuje ured za gradnje i vodogradnje ali kako se skraćeno nazivlje „Bau“. — Osobito odkada mornarica gradi gal (digu), koj da ima da zatvori ratnu luku s lijeve strane, kod tog ureda nalazi posla na tisuće radnika, koji su uz riedke izminke sve sama naša čeljad.

Radne prilike njihove su veoma slabe u svakom pogledu i obzirom na zaslužbu i obzirom na radno vrijeme. I zato nije čudo, premda su tu zaposleni u većini, najprostiji radnici, da često izbija na viđelo nezadovoljstvo nad takvim stanjem. Osobito ustanova radnog vremena, po kojoj moraju radnici zaposleni kod tog

ureda raditi kroz šest lietihi mjeseci za pol sata više nego radnici arsenala, oštećuje u velike radnike, te im je veoma tegotna a i nepravedna. Jer kad su pod istim gospodarom, zašto da uz jednake okolnosti ne uživaju jednaka prava? Proti toj ustanovi bilo je u svoje doba radništvo ustalo te se je prije tri godine bio razmahao i pokret kako da se to ukine. Nego naravno taj pokret vođen po social-demokratima svršio je zlo, budući su isti izdali radničke (Dalje na IV. strani.)

Književne novosti:

GREGOR JO: **Poezije**, zv. IV. K 2-20
vezano 3-20
GOVEKAR: **„Dobra gospodinja“**,
gospodarska knjiga za naše mlade
gospodinjice, vezano 2-80
Štiri ruske slike, povesti —60
BENEŠ: **„Brođakovski odvjetnik“** 1-50
Kip Gregorčiča 4-—

Vsakovrstne mašne knjige po raznih cenah.

NOVOST! NOVOST
Nakiti za dvorane in vrte pri zabavah

V belo-modro-rudeših barvah, komad po 4 metre dolg stane po 40, 50, 60 in 80 vinarjev.
Vse te knjige, papir in potrebščine se dobivajo v

Slovanski knjigarni in papirnici
Josip Gorenjec
TRST. — Ulica Valdirivo 40.

Gostilna društva Jadran
ul. Industria (za cerkvijo sv. Jakob)
toči najboljša

vipavska in istrska vina

Gorka in mrzla jedila so vedno na razpolago, kakor tudi slovenski časopisi. — Najnovejše avtomatične orglje, katere svirajo izbrane slovenske komade.

Postrežba točna.

Cene zmerne.
Za dobrohotni obisk se priporoča
Odbor društva „Jadran“ Vinko Kante.

Podpisani priporoča slav. obćinstvu svojo

Žganjarno
ulica Petronio številka 1.
A. B.

Podpisani naznanja sl. obćinstvu, da je prevzel

pekarno in sladšćičarno
Campo Belvedere št. 2
kjer ima na razpolago trikrat na dan svež kruh in razne sladšćice, potice itd.
Udani Filip Trobec.

Člani „N. D. O.“! Pozor!
V trgovini jestvinami
ANTON ŽERJAL, v ulica BELVEDERE št. 3.
in v Filijalki A. ŽERJAL, v ul. Commerciale št. 18. dobite vsi K l. — blaga zaston ako nakupite za K 50.— blaga. Na zahtevo pošlje blago na dom.
Telefon št. 699. Telefon št. 699.

PEKARNA in - SLADŠĆIČARNA VINKO SKERK
TRST, ul. Acquedotto 15, podružnica ul. Miramare 9.
V moji pekarni se vdobi vsaki dan trikrat frišen kruh in se dovaža vsak čas tudi na dom. Dobi se tudi najfinejše moke iz najboljših mlinov biškote in posebno pa specijaliteto za čaj. — Dobi se tudi veliko izbero buteljki ruma in vsake vrste čaja ter vse to po najnižji ceni.
Spoštovanjem VINKO SKERK.

Pekarna in slašćičarna

Benedikt Šuban

TRST, - ulica dell'Istria št. 12. - TRST

je preskrbljena s kruhom lastnega izdelka ter veliko izbero vsakovrsne moke in mandorlate najbolje vrste. Svež kruh 3-krat na dan.

Postrežba na dom

— Pekarna i sladšćičarna —

Josip Pahor - Trst

ulica Madonnina št. 39.

ima na razpolago slav. obćinstva 3-krat na dan svež kruh lastnega izdelka, vsakovrstno moko, raznovrstne sladšćice in izdeluje najboljše biškote. — Sprejema naročila za torte, pince, potice itd., ter postreže na dom. Telefon št. 1190.

: Pekarna Mreule :

v Rojanu, ulica Montorsino št. 7

ima na razpolago

vedno svež kruh
in vsakovrstne najfinejše sladšćice.
Sprejema naročila.

Podpisani priporoča sl. obćinstvu in članom „N. D. O.“ svojo

Pekarno, sladšćičarno in tov. biškotov

v ulici del Belvedere št. 57.

kjer ima na razpolago

vedno svež kruh

raznovrstne sladšćice in najfinejše likerje.

Sprejema tudi naročila za torte, potice, pince itd.

Udani

LOVRENO REBULA.

Na novo urejena

: Pekarna Karol Trošt :

TRST, - Campo S. Giacomo št. 20. - TRST

(nasproti cerkve sv. Jakoba)

ima na razpolago vedno svež kruh, vsakovrstne sladšćice, čokolado itd., kakor tudi najfinejše likerje.

Alojz Povh, urar
s pridejano delavnicu

Trst - Via del Rivo št. 26 - Trst

Izvršuje vsako popravljanje žepnih in stenskih ur kakor tudi vsako zlatarsko in draguljarsko delo po najzmernejih cenah.

Jamstvo za dve leti za vsako popravljanje.

Slovensko podjetje!

Pekarna

Valentin Kukanja

vogal ul. Molin a Vento in Gastaldi

ima na razpolago

vedno svež kruh

in vsakovrstne sladšćice.

Podpisani priporoča sl. obćinstvu svojo

dobroznano žganjarno

v ulici Miramar 1, nasproti kolodvora južne železnice, kjer toči najpristnejši kranjski brinjevec, vipavski tropinovec in prve vrste slivovec itd. Ima na razpolago tudi razne sirupe in druge likerje.

Ferdinand Pečenko.

ZA JESEN IN ZIMO

priporoča
tvrdka

Bohinec & Co.

TRST

ul. delle Torri 2 -- ul. S. Lazzaro 17
(za cerkvijo sv. Antona novega)

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke ter mične novosti v konfekciji

ZA DAME IN DEKLICE.

Obleke po meri

Solidna postrežba. — Znano nizke cene.

Konsumna zadruga N. D. O.

Prodajalna: ulica Bosco 17.

Telefon: štev. 23-21.

Tovariši!

Čistiti dobiček tega Vašega prvega gospodarskega podjetja je namenjen le Vam in Vaši sveti stvari!

interese, te baš njihove vodje pristali pri-
vremeno na to, da se tai pol satni rad
više uzdrži. Radnici vidivi se prvi put
prevareni izgubili su vero, ta se ne
ufaju sami poduzeti nikakav korak protiv
te ustanove, koja im je tako tegotna i
protiv koje se toliko tuže.

Na radnoj glavni skupštini „Na-
rodne Radničke Organizacije“ bila je pri-
hvaćena resolucija, kojom se je tražilo
ukinuće tog pol satnog prekodobnog rada
te su bili poduzeti koraci, da se postigne
ukinuće te ustanove, a ista neće mirovati
dok ne izvoštji radništvu „Bau“ da se
ukine letni polsatni rad, na što radništvo
ima podpuno pravo.

Zapuštenost periferije. Porezna
občina Pula obuhvaća velik teritorij, nu
dok je cijela porezna občina podvržena
svim prirezima i daćama, koje su predja-
šnje občinske uprave stanovništvu namet-
nule, dotle se ta ista občinska uprava ab-
solutno ništa ne brine za periferiju, tako
stanovnici Tivolia in Monte Serpa nemaju
ništa od ovih nameta, koje i od njih utjerava
občinska uprava, niti vode, niti puteva,
niti svetla, niti ikakve uredbe, koja bi im
koristila. Nu ne samo oni, ali niti predieli
u samom gradu niese ništa bolji, tako u
gornjem dielu Kroacije je kao na selu, u
Verudi se isto tuže, da im fali sve. Ovo
spomenismo mimogred da se u svoje doba
malo pozabavimo sa prilikama periferije.

Slovensko gledališče.

Jutri bo repriza sijajne in povsod
tako priljubljene čarobne bajke „Pepelka“,
ki je pretečeno nedeljo tako lepo vspela.
Gospej Danilovi gre kot režiserki vse pri-
znanje, zakaj pokazala je, da ni samo ve-
lika umetnica v kreaciji najbolj dovršenih
značajev svojih ulog, temveč tudi zelo
spretna in umna režiserka.

Onega, ki se zanima za gledališko
umetnost, mora z radostjo navdajati nada,
da bo naše gledališče letos vspevalo kar
najboljše. Vse tri prve igre, ki smo jih
letos videli na našem odru, nam dokazu-
jejo, da bomo imeli to sezono v hramu
naše dramatične umetnosti res lep in pri-
jeten užitek.

Slovenski delavci hočemo pridno po-
sečati lepo se razvijajoče gledališče —
in to tem lažje, ker nam je gledališko
vodstvo priznalo mnogo ugodnosti.

**Odsek za javna ljudska preda-
vanja** javla nam, da se viši prihodnje
predavanje v torek 26. t. m. v sokolovi

dvorani in sicer ob 8. uri zvečer, tako da
pridejo takrat mnoge številne skioptikonove
projekcije do popolne veljane. Predavanje
je namenjeno v prvi vrsti našemu delav-
stvu; zato se bo za takrat znižala vstop-
nina na 10 vin. za osobo. Vse nadaljne
podrobnosti razglasijo se po posebnih le-
takih

Odsek misli, če količjakj mogoče, še
ta mesec prirediti jedno predavanje tudi
v okolici.

Tovariši opozarjamo vas na kulturo
važnost teh predavanj. Nihče najne manjka
na predavateljskih večerih. Odsek nam
obeta raznovrsten, bogat program. Doka-
žimo mu, da ne trosi zaman svojih moči.

Na pomen teh ljudskih predavanj pa
se hočemo še povrniti —

**TOVARIŠI! vsi jutri popoldne
v slovensko gledališče v „Na-
rodni Dom“.**

Odgovorni urednik: ŠTEFAN KOS.
Lestulca in izdajateljica: NARODNA DELAVSKA
ORGANIZACIJA v Trstu.
Tiska: TISKARNA „EDINOST“ v Trstu.

Slovani! Tovariši!

Dajam Vam naznanje, da sem odprl

**„ novo slovensko “
BRIVNICO**

v ulici del Bosco št. 1.

vogal Piazza Barriera vecchia

Toplo se priporočam slav. občinstvu za mno-
gobrojen obisk. Jamčim za čisto in dobro po-
strežbo.

SVOJI K SVOJIM!

S spoštovanjem Miroslav Kovačič,
brivec.

Kje morate kupovati harmonike ???
Kje drugje nego v domači česki tovarni
harmonik — — —

Josef Hlavaček

v Lounech (Češko)

Tam dobite najboljše, na mnogih raz-
stavah odlikovane harmonike.

Specialita: s heligonovim basom

Pišite po cenik.

500 harmonik v zalogi.

Podpirajte domačo obrt, domače rokodelstvo. Ne
nosite težko prisluženih novcev svojim narodnim
neprijateljem.

Novo pogrebno podjetje

se je preselilo v Corso št. 49. (vogal Trg Goldoni).

Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18.

**Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše
vrste v odprti, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.**

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliče, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene
rakve; čevlje, vence in umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo

Telefon št. 1402

HENRICH STIBELJ in drugi.

AUSTRO-AMERIKANA - TRST

Redna brzoplovba mej Trstom, Italijo, Grško, Severno in Južno Ameriko.

Prvi odhodi iz Trsta:

11. novembra parnik „Sofia Hohenberg“ Novi-York via Patrasso, Palermo.

20. oktobra parnik „Araucario“ v Buenos-Aires via Almeria Las Palmas Rio de Janeiro.

6. novembra parnik „Oceania“ Nowi-York v Patrasso, Palermo.

Veliki transatlantski parniki z dvojnimi vijakom, preskrbljeni z obširnimi in luksoznimi
instalacijami, za potnike I. in II. razreda. — Marconijev brzojav.
Za informacije se je oglašiti pri ravnateljstvu v Trstu, ulica Molina Piccolo št. 2. ali
pa h kateremu si bode agentu ali korespondentu družbe.

Podpisani priporočam sl. občinstvu svoji

pekarni in sladščičarni

v ulici CASERMA 17, in na TRGU CASERMA
4, kjer ima na razpolago vedno sveže kruh, naj-
finjše slaščice, potice itd. ter razne likerje in
vina v buteljkah.

Udani

Alojzij Gul.

Filip Ivanišević

: zaloga dalmatinskega vina

lastni pridelek v Jesenicah pri Omišju

v ulici Valdirivo 17 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje
priporočam slav. občinstvu svoje gostilne
„All' Adria“ ul. Nuova št. 11 in „Ai fratelli
dalmati“ ul. Zudeeche št. 8 v katerih toči
svoja vina I. vrst

.. Vsi Slovenci v slovensko trgovino! ..

V. DOBAUSCHEK

TRST, ul. Giosuè Carducci 11 (prej ul. Torrente), TRST.

Čitajte vsi!!

Vsojam si naznaniti vsem mojim odjemalcem, in slav.
občinstvu, da sem že prejel cel novi dohod oblek za jesen-
sko in zimsko sezono. Obleke za moške, dečke in otroke in
zgotovljeno belo perilo za moške. Ker sem kupil v veliki
množini z največjih in svetovnih tovarov, z malimi stroški,
da lahko prodajam po tako znižanih cenah, da mi nobena
druga trgovina nemore tekmovati.

Prosim Vas, zato, da obiščete moio trgovino in se pre-
pričate, brez da ste primorani kupiti.

Dobite obleke za moške dečke in otroke Paletto, Ul. ter-
Ranglan, jopiči in površni jopiči, mantelin, telovnik, hlače,
srajce, maje, spodnje hlače, ovrtniki, kravate zapeljivke,
nogavice, naprsniki, obleke za delo, belo (trliš) bel in plav
za kovače in ključavničarje, kape in čepice ter črni možgi
kloboki. Dnevno novi dohodi blaga.

Lastna krojačnica. — Izgotovljajo se obleke po meri.

Govori se slovensko.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

JOSIP STANTIČ

Zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega
carinskega urada in skladišč, e. kr. priv. Lloyd. orož.
e. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. — Ul. Rosario st. 2. — TRST.

priporočam svojo bogato zalogo raznovrst-
nega obuvala za gospode, gospe in otroke
Prodaja najboljša voščila (biks) E. in M.

Velika izbira Galosch

— Cene nizke. —

— Postrežba točna. —

Delniška glavica: K 10,000.000. Telefon 19-95.	OSREDNJA BANKA Podružnica v Trstu — Piazza del Ponterosso 3.	ČEŠKIH HRANILNIC Vlog okoli: K 100,000.000 Naslov za brz.: SPOROBNKA
4% vloge na knjižice.	MENJALNICA. — BANČNO TRGOVANJE VSEH VRST. — Centrala denarnih zavodov avstro-ogrskih. — Izdaja sirotinsko-varne 4% bančne obligacije.	Premijene vloge 4³/₄%

-- JADRANSKA BANKA v TRSTU -- Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).		
KUPUJE IN PRODAJA VREDNOSTNE PAPIRJE (RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA, PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.) --- VALUTE IN DEVIZE --- PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.	Eskomt menic in inkaso, borzna naročila SAFE-DEPOSITS Promese k vsem žrebanjem. — Zavarovanje srečk. Menjalnica	4¹/₄% VLOGE NA KNJIŽICE. — TEKOČI IN ŽIRO RAČUN — VLOŽENI DENAR OBREŠTUJE SE OD DNE VLOGE DO DNE VDIGA. : : : STAVBNI KREDITI - KREDITI PROTI DOKUMENTOM VKRCANJA. — — —
Uradne ure: 9 — 12., 2.30 — 5.30. — Brzjavlj.: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 793.		

Restavracija, = cene zmerne.	Trst — Grand Hôtel BALKAN — Trst	= Kavarna, = cene zmerne
--	--	--